

LES 10/ BEKERING EN VERGEVING

De sabbatschool van deze week gaat over bekering en daarmee ook over vergeving en genade. Dit is een belangrijk en centraal thema in de Bijbel. Je vindt een paar centrale termen voor 'bekering of bekeren' in zowel het Oude als het Nieuwe Testament. Het is nuttig om deze te leren kennen want het geeft al een goed idee van wat de Bijbel ons wil leren over dit onderwerp.

Termen voor bekering in OT & NT

In het Oude Testament vind je het Hebreeuwse werkwoord *shuv* (het zelfstandig naamwoord is *shuva*) dat "**terugkeren, omkeren, bekeren**" betekent (zie bijv. Joël 2:12-13) en verwijst naar het terugkeren naar God. Daarnaast is er het werkwoord *nacham* dat '**Spijt hebben, berouw voelen, troost vinden, van gedachten veranderen of diep ademen (als teken van opluchting)**' (zie bijv. Hosea 14:2) betekent.

In het Nieuwe Testament vind je vergelijkbare werkwoorden maar dan in het Grieks: *epistrepho* dat 'terugkeren, omkeren' betekent (zie Handelingen 3:19) en *metanoeo* (het bekende zelfstandig naamwoord is *metanoia*) dat "**bekering, inkering, verandering van denken**" betekent (zie o.a. Mattheüs 3:2). Het komt van de woorden *meta* = verandering en *nous* = denken/ verstand.

Het feit dat bekering een centraal thema is in de Bijbel, kun je al zien aan hoe vaak deze woorden terugkomen. *Shuv/shuva* komt alleen al meer dan duizend keer voor in het Oude Testament. *Nacham* iets minder: dit werkwoord komt zo'n 108 keer voor. Verder komen alle vormen van *metanoia* 58 keer voor in het Nieuwe Testament en *epistrepho* zo'n 39 keer.

Vragen:

1. Wat is het verschil tussen bekering als daad (bijv. *shuv* en *epistrepho*) en bekering als een innerlijk proces (bijv. *nacham* en *metanoia*)?
2. Gaat het terugkeren naar de Heer altijd samen met het van gedachten veranderen en daadwerkelijk berouw voelen? Of is het ook mogelijk terug hetgeen te doen wat God van je vraagt zonder dat je berouw voelt over wat je eerder gedaan hebt? Zo ja, wat is daar het gevolg van?
3. Wat is voor jou het grootste obstakel om je om te keren (*shuv*, *epistrepho*) of je denken te veranderen (*nacham*, *metanoia*)?
4. *Nacham* kan ook "troost vinden" betekenen. Heb je ooit ervaren dat berouw hebben ook kan leiden tot troost of opluchting? Zo ja, op welke manier?
5. Waarom is bekering zo'n centraal thema in zowel het Oude als het Nieuwe

Bekering in Hosea 6

Eén van de centrale teksten die genoemd wordt in de sabbatschool van deze week en het verdiepingsgedeelte is Hosea 6. Het is wel even goed wat achtergrond van het boek Hosea te geven. Hosea was een profeet in het noordelijke koninkrijk Israël net voordat de Assyrische overheersing en ballingschap plaatsvonden rond het jaar 745-728 v.Chr. Net voor de Assyrische inval kende het noordelijke tienstammenrijk een zeer welvarende periode, met name nog 2de kwartaal, studie 10

tijdens het bewind van Jeroboam II. Maar helaas was het volk in die tijd weinig bezig met God en het naleven van het verbond. In Hosea 4 worden de problemen van het volk goed zichtbaar: het volk is niet meer vertrouwd met God (4:1), ze houden zich niet meer aan de geboden (4:2), er is slecht en corrupt leiderschap (4:4-11 & 5:1-2), en er vindt grootschalig afgoderij plaats (4:12-14).

Vandaar ook dat het boek Hosea begint met een opmerkelijk verhaal: Hosea moet met een overspelige vrouw, Gomer, trouwen met wie hij drie kinderen krijgt. Hosea's relatie met zijn vrouw staat symbool voor de relatie tussen God, die de trouwe echtgenoot is, en Israël, die ontrouw is gebleken doordat zij achter andere goden aanliep.

En de algemene oproep van Hosea is: bekeer je, keer terug naar God! Het Hebreeuwse werkwoord *shuv* komt maar liefst 23 keer voor in het hele boek Hosea. De duidelijkste oproep tot inkeer komt aan het eind, in **Hosea 14:2-4**: 'Keer terug, Israël, naar de HEER, je God! (...) Kom met woorden van berouw en keer terug naar de HEER. Zeg tegen Hem: 'Vergeef ons al onze misdaden. Neem wat goed is van ons aan. Als offer brengen wij U oprechte woorden...' Interessant weetje: de naam 'Hosea' betekent 'redding', 'verlossing' of 'God is redding'. Het is afgeleid van het Hebreeuwse werkwoord *yasha* (helpen/redden) wat verwant is aan de namen Jozua en Jezus.

Hoofdstuk 6:1-3 lijkt een kantelpunt te zijn in het boek Hosea. Het volk lijkt tot inkeer te komen:

1. 'Kom, laten wij teruggaan naar de HEER!

Hij heeft ons verscheurd, Hij zal ons genezen;
de hand die sloeg, zal ons verbinden.

2. Hij redt ons na twee dagen van de dood,
de derde dag doet Hij ons opstaan:
in zijn nabijheid zullen wij leven.

3. Dan zullen wij Hem kennen,
ernaar jagen om de HEER te kennen.

Even zeker als de dageraad zal Hij komen,
Hij komt naar ons als milde regen,
Als de lenteregen die de aarde drenkt.'

Vragen:

1. Wat vindt u van de reactie van het volk? Gaat het hier om een diepe oprechte bekering of eerder een oppervlakkig spijt?
2. Toont het volk vertrouwen op God in dit stukje tekst? Zo ja, op welke manier?
3. Waar ligt de nadruk op in dit stukje tekst: op wat het volk doet (terugkeren naar God) of wat God zal doen? Wat zegt dat over dit tekstgedeelte?

Wellicht nog het meest interessante aan **Hosea 6** is Gods reactie op de omkeer van het volk in vers 4 t/m 11. Met name vers **4 t/m 6** zijn hier belangrijk:

4. 'Wat moet Ik met je beginnen, Efraïm? Wat moet Ik met je beginnen, Juda? Want jullie liefde is als een ochtendnevel, als dauw die 's morgens vroeg verdwijnt. 5. Daarom heb ik jullie gedood met de woorden die Ik sprak, jullie neergehouden door mijn profeten; zo brak het volle licht van mijn recht door. 6. Want liefde wil Ik, geen offers; met God vertrouwd zijn is meer waard dan enig offer'.

God lijkt niet overtuigd van de bekering van het volk... De tekst beschrijft de liefde van het volk voor God als 'ochtendnevel, als dauw die 's morgens vroeg verdwijnt'. Opmerkelijk is dat meer teksten in Hosea duidelijk maken dat de bekering van het volk twijfelachtig is. In 7:13-14 staat dat het volk God 'in een kwaad daglicht stelt' en 'niet eerlijk en oprecht' naar Hem roept. In Hosea 8:2 staat dat het volk zegt dat ze God 'kennen' maar hun daden laten dat niet zien. En in hoofdstuk 10:2 staat dat ze een 'bedrieglijk hart' hebben.

Vragen:

1. God reageert in Hosea 6:4-6 kritisch op de bekering van het volk. Waarom is Hij niet tevreden met hun woorden of offers? Wat zou het zijn dat Hij mist in hun houding?
2. In vers 6 zegt God: '*Liefde wil Ik, geen offers; met God vertrouwd zijn is meer waard dan enig offer*'. Wat betekent het om vertrouwd te zijn met God? Hoe ziet dat eruit in de praktijk?
3. Waarom is het voor God zo belangrijk dat bekering oprecht is? Wat zegt dat over Zijn eigen karakter?
4. Wat leert Hosea 6 ons over vergeving? Is vergeving afhankelijk van oprechte bekering, of gaat Gods genade verder dan onze menselijke tekortkomingen?

Gelukkig sluit het boek Hosea zeer hoopvol af (H14). Zoals eerder genoemd roept God het volk via de profeet Hosea op om naar hem terug te keren (*shuv*) en oprecht berouw te tonen en als offer 'oprechte woorden' te brengen. Vervolgens geeft God een prachtig beeld van wat er met het volk kan gebeuren als zij zich daadwerkelijk bekeren: God zal hen genezen van hun ontrouw, zijn toorn afwenden. Hij zal als dauw zijn voor Israël waardoor het opnieuw kan bloeien als een lelie, ceder, een prachtige olijfboom, wijnstok en een cipres die altijd groen blijft en 'gods'vruchten draagt (14:5-9).

Vragen:

1. Wat is het verschil tussen oprecht berouw tonen en oppervlakkige spijt?
2. Hoe kun je in je eigen leven herkennen of verandering blijvend is en niet slechts tijdelijk enthousiasme?
3. Is berouw eerder een gevoel of een daad? Wat is lastiger: berouw tonen in je emoties of in je acties?
4. Kun je oprecht berouw altijd direct bij anderen zien? In welke mate wel of niet?
5. Welke stappen vinden plaats in een proces van een 'omkeer' (*shuv*) maken? Welke rol spelen o.a. persoonlijke reflectie, kwetsbaarheid en eerlijkheid, familie of de gemeenschap, dingen rechtzetten of je relatie met God/gebed hierin in jouw leven?
6. Hoe ga je om met schuldgevoelens die blijven terugkomen, zelfs nadat je om vergeving hebt gevraagd?